

Вікторія Клочан

студентка гр. ГРФ-21,

Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола, м. Тернопіль

Науковий керівник: старший викладач Оксана Вавричук

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Важливим кроком до підвищення фінансової грамотності громадян України, та молоді зокрема, стало затвердження Національної стратегії розвитку фінансової грамотності до 2030 року. Одним із ключових напрямів Стратегії є упровадження фінансової грамотності у шкільну та позашкільну освіту, підтримка цифрових освітніх проєктів, зокрема «Дія. Освіта». Саме платформа «Дія» стала потужним інструментом, який не лише спрощує доступ громадян до адміністративних послуг, а й виступає як освітній і підприємницький ресурс.

У межах ініціативи «Дія. Освіта» реалізуються освітні програми, спрямовані на підвищення фінансової грамотності. Онлайн-курси, створені за участі провідних експертів, охоплюють такі теми, як персональне фінансове планування, цифрова безпека, інвестиції та банківські послуги.

Проєкт «Дія. Бізнес», пропонує молодим підприємцям освітні вебінари, консультації з відкриття бізнесу, шаблони бізнес-планів, а також можливість відвідати офлайн-центри підтримки підприємництва у різних регіонах України.

Ці інструменти сприяють не лише підвищенню загального рівня цифрової та фінансової грамотності, а й мотивації молоді до саморозвитку, самозайнятості та підприємницької активності.

Банки та фінтех-компанії можуть розробляти інтерактивні освітні платформи, проводити вебінари та тренінги з фінансової грамотності, створювати спеціальні мобільні додатки для навчання фінансовому плануванню. Прикладом успішної ініціативи є проєкт «ПриватБанку» «Юніор Банк», який поєднує банківські послуги для підлітків з елементами фінансової освіти [1].

Громадські організації також можуть сприяти поширенню фінансових знань шляхом реалізації освітніх проєктів. Успішним прикладом є діяльність ГО «Український центр освітніх реформ», яка реалізує програму «Фінансова обізнаність для молоді» у співпраці з міжнародними донорами. За 2021-2023 роки програма охопила понад 10 000 молодих українців, підвищивши їхню обізнаність щодо особистих фінансів на 35% [2, с. 19].

В умовах цифрової економіки особливого значення набувають інноваційні методи фінансової освіти, такі як:

- мобільні додатки-симулятори фінансових рішень;
- онлайн-курси з інтерактивними завданнями;
- освітні відеоблоги та подкасти;
- гейміфіковані платформи з елементами фінансового навчання.

Аналіз міжнародного досвіду дозволяє виділити ефективні практики підвищення фінансової грамотності молоді, які можуть бути адаптовані в Україні.

Зокрема, у Польщі діє програма «Мої фінанси», яка включає елементи цифрової фінансової освіти в шкільну програму та охоплює понад 1,5 млн учнів щороку [3]. У Великобританії функціонує платформа «Money Helper», що надає персоналізовані консультації з фінансових питань відповідно до життєвого етапу користувача.

Фінансова грамотність молоді формує і її фінансову культуру. Складовими фінансової культури є податкова культура, культура благодійності, інвестицій і підприємництва, управління ризиками та страхування, культура набуття фінансових знань та навичок, заощаджень та пенсійного забезпечення, споживання і розрахунків, кредитування та управління боргами, захисту персональних даних тощо. Важливим аспектом формування фінансової культури є розвиток критичного мислення щодо фінансової інформації. В епоху інформаційного перенасичення молодь потребує навичок розпізнавання недостовірної інформації та фінансових шахрайств. Дослідження Київського міжнародного інституту соціології виявило, що 62% молодих українців стикалися з фінансовим шахрайством в інтернеті, але лише 28% змогли його своєчасно розпізнати [4, с. 34].

Проведений аналіз дозволяє сформулювати ключові напрями підвищення фінансової грамотності молоді в умовах цифровізації економіки України:

1. Модернізація освітніх програм з урахуванням цифрових фінансових технологій.
2. Розробка інтерактивних онлайн-платформ для самостійного вивчення фінансів.
3. Створення системи менторства та консультування з фінансових питань для молоді.
4. Проведення інформаційних кампаній щодо протидії фінансовому шахрайству.
5. Впровадження механізмів моніторингу та оцінки ефективності програм фінансової освіти.

Таким чином, формування фінансової грамотності молоді в умовах цифровізації економіки України є комплексним завданням, що потребує скоординованих зусиль держави, освітніх закладів, фінансових установ та громадського сектору. Реалізація запропонованих напрямів сприятиме підвищенню рівня фінансової культури молодого покоління, що в довгостроковій перспективі позитивно вплине на економічне зростання та фінансову стабільність держави.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт ПриватБанку. URL: <https://privatbank.ua/juniorbank> (дата звернення: 15.05.2025).
2. Річний звіт ГО «Український центр освітніх реформ» за 2023 рік. Київ, 2024. 42 с.

3. Kozak S., Teplova T. Financial Literacy in Poland: The Role of Financial Inclusion. *Journal of Insurance, Financial Markets and Consumer Protection*. 2023. Vol. 37, No. 1. P. 54-68.
4. Фінансове шахрайство в Україні: масштаби, тенденції та шляхи протидії. Аналітичний звіт Київського міжнародного інституту соціології. Київ, 2024. 56 с.